כל קרבן שחיבו על מזבח החיצון כשלמים. שלמדנו מהם פיגול לכל הזבחים מין בו משום פיגול לקמן בפרק בית שמאי (דף מג.): **בחטאות החיצונות.** תימה מפנלת יג] דלא כתיב בהו וטבל אלא ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ח] והיינו לקיחה קבלה היא ומינה ילפינן קבלה לקמן בחיזהו מקומן (דף מח.): **לישטריכיה מהו דתימא הואיל וכתיב ולקח.** דמשמע הוא בעצמו יקח: **ואי אמי קוף ורמי ליה לידיה.** שלא בעצמו בעי מיהדר ומשקל אלמא ולקח נמי משמע כמתן דכתיב וטבל דמי: **לפי שאין כתוב אלא טבילה.** בהדיא אלא כתב קבלה טו] ומדמשכיה אשלא בעצמו ונתן הוא לידיה יז] לטבול אצבעו שלריך ליקח בעצמו ולטבול יח] דמשמע הכי אלא תהא טבילת אצבע עבודה יט] משמה בהן לפגל מדלא מחשבה קרא להשריכה בפירוש כ] ומשמע הכי שלריכה היא לטבול בחטאת כא] לשקל קוף ולירמייה לפי על האצבע דבעינן לקיחת אצבע מעליותא דוקא נמי משלא בעצבע קאי: **שאי אפשר לבטלה.** כלומר הוא שותנו בעזרה ומוליכה בהיכל לקרנות מזבח פנימי ולהזות פרוכת: **כל שחיבו.** כל קרבן שאין מתן דמו על מזבח החיצון לאפוקי חטאות הפנימיות וקס"ד דה"א לפסול בלנה לשמו: **מודה הוא** כב] **לפסול.** נהי לחין בהן פיגול להתחייב כרת על אכילתו אבל מודה הוא שמחשבה שלא לשמו לזמנו מלי"ו. והכי נמי הוא מלי לתרולי ליה אין במחשבה שלא לשמו קיימינן לפסלה בהו אלא לבעי רבי יוסי בר' חנינא לשמו לפסול בשלמים כו'. **חוץ לזמנו** ומיהו כרת לא נפקא לן בו מינה להא ק"ו מכח שלא לשמו אתי ודיו להבא מן הדין להיות כנדון: **חוץ למקומו מנא לן.** להא חוץ למקומו נמי בשלמים כתיב ומייתיה גמרינן לכל הזבחים ולר' שמעון אלא מייתיה אלא מיבעי ליה לפסלה בפנימיים: **אי מחוץ לזמנו.** במה מלינו: **אי משלא לשמו.** ובק"ו כלעיל: **שכן נוהג בשמה.** [בקדשי בשמה יחיד בשעת היתר הבמות שהרי שנו קדש הוא תאמר בחוץ למקומו אלא מה תלמוד לומר חוץ לזמנו לפי שנאמר בשלמים אין מחייבין עליו אלא בשלמים בלבד כך בחטאת אין מחייבין עליה אלא בחטאת בלבד. ומה שלא לשמן שנו בחטאות החיצונות פשיטא לי לא כב] משום פיגול אלא הא והא רבנן ולא קשיא כאן בחטאות החיצונות כאן בחטאות הפנימיות פשיטא לי לא כב] כתיב בהו וטבל אצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל וכתיב 1ולקח ואי אתי קוף רמי להו אידיה בעי למישקל זימנא אחריתי כג] כמאן דכתיב וטבל דמי ג] [קמ"ל] להכי לא כתיב וטבל דמשמע הכי ומשמע הכי: רבי שמעון בן לקיש מודה מכשיר בהילוך: א"ר שמעון בן לקיש מודה רבי שמעון בהולכת חטאות הפנימיות שמחשבה פוסלת בהו הואיל ועבודה שאין יכול לבטלה והאמר כו] רבי שמעון כל שאינו על מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול א"ר כז] יוסי ברבי חנינא מודה היה לפסול מקל וחומר ומה שלא לשמן שהוכשרו בשלמים פסול בחטאת חוץ לזמנו שפוסל בשלמים אינו דין שיפסול בחטאות כח] ואשכחן חוץ לזמנו חוץ למקומו מנלן אי מחוץ לזמנו מה לחוץ לזמנו שכן כרת אי משלא כט] לשמה שכן נוהג בבמה (חיוב) שלא לשמן במאי נוהג בפסח וחטאת פסח וחטאת בבמה לא קרבו ל ואיבעית אימא הקישא הוא לג] שלישי זה חוץ לזמנו פיגול [זה] חוץ למקומו אמר רבא אם תימצי לומר ר' שמעון סבר לה כבריה דאמר לד]בין האולם ולמזבח צפון אין מחשבה מועלת בהולכת חטאות הפנימיות אלא מפתח אולם ולפנים ואם תמצי לומר סבר לה כרבי יהודה דאמר תוך עזרה מקדש אין מחשבה מועלת בהולכת סילוק בזיכין אלא מפתח היכל ולחוץ ואם תמצי לומר לה]סבר קדושת היכל ואולם חדא היא אין מחשבה מועלת אלא מפתח אולם ולחוץ ואם תמצי לומר ו] תוך הפתח כלפנים אין מחשבה מועלת אפילו ז] פסיעה אחת אלא ח] בכדי הושטת ידו ואם תמצי לומר סבר ט] הולכה שלא ברגל לא שמה הולכה אין מחשבה מועלת כלל: י]א"ל אביי יא] לאמוריה דרב חסדא בעי מינה מרב חסדא יב] הולכה בזר מהו א"ל כשרה ומקרא מסייעני 2 **וישחטו את** יא] **הפסח** ויזרקו הכהנים את הדם יב] מידם והלוים מפשיטים מתיב רב ששת יג]אזר בואונן

מודה היה לפסול מקל וחומר. מכאן מתרלים היית דפ' המקין (גיטין דף נד: ושם) דקתמר ר' יוסי כהן גדול ביום הכפורים יוכיח דכי אמר פיגול מהיימן ור' יוסי סבירא ליה כר"ש בפ' הקומץ ושוחט (מנחות דף יד.). דאין פיגול אלא בדבר הנעשה על מזבח החיצון ולמאי דאמר הכא לפסול מקל דוקא ועוד יש לפרש היינו שלא לשמה ולא נהירא טו] : **ומה שלא לשמן שנו בו'.** תימה מה לשלא לשמן שכן נוהג בד' עבודות תאמר בחוץ לזמנו שאינו נוהג אלא בזריקה וכי תאי גוונא פריך לעיל (דף ד.) (מה לחוץ לזמנו שכן כרת) טבו] ויש לומר דלי הוה פריך הכי הוה עביד ק"ו מפסח דהיינו פסח דהוי ל] מפסח שכן פוסל בזביחה בפסח ס] לו] בזריקה לחודיה וי"ל דשלא לשמן יוכיח ולפיכך נמה הלד מפנוי קדש ושנו בעלים: **הג"ה תוך עזרה מקדש.** טעמא דרבי יהודה לקמן בפרק קדשי קדשים (דף נט.) ולריך לדקדק לר' יהודה כיון דעזרה מקדש מ] היכי משכחת לה בפסולין דאם בשעת הלשחה לא יעלו וי"ל דמשכחת לה בחטוס לו] מחויר לחמר פ"ב (לקמן כו.) תלה ושחט פסול מ"ע שחט על הרלפה וחמ"כ נתן על הלף להשמיע יהלו י) ול"ע דלקמן לג] (דף קכ.) מבעיא להו יהלו מהו שיעלו [וי"ל דשחט על הרלפה וחמ"כ נתן על הלף] לד] ועוד יש לומר דמודה רבי יהודה בדמים לקמן (נט.) דבעי מזבח והלא לא עלה ברלפה ותו דלשון אם עלה הייגו לריעך דקודם לשחיטה ס] דוד וקדים רלפה וקודם נתינ שלמה. הג"ה:

כגון שחטאת דשלא לשמו פסול בהו אינו דין שיפסול בה תוך לזמנו. והשתא ליכא למיפרך מה לשלא לשמו דהא קמ"ל דשות [שנון תוס' הר"פ]:

תורה אור השלם

1. וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנוֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ד, לד
2. וְיִשְׁחֲטוּ הַפָּסַח וְיִזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁיטִים: דה"ב לה, יא

ליקוטים

קדושת היכל ואולם חדא היא. לא לענין קדושה הוא אומר כן, שהרי משנה שלימה במסכת כלים (פ"א מ"ו) עשר קדושות בירושלים זו למעלה מזו ונכללו ביניהם בין האולם והמזבח מקודש הימנו שאין בעלי מום ופרועי ראש נכנסים לשם היכל מקודש ממנו שאין שתויי יין נכנסים לשם, אלא לומר שכל עבודות הכשרות בהיכל כשרות באולם. (מתורי עיונין ב.) **קדושת היכל ואולם חדא היא.** ונפקא מינה לענין בזיכין, דאם חשב בהלוך הבזיכין אי היכל ואולם חדא קדושה היא אין המחשבה מועלת אלא מפתח אולם ולחוץ שהרי יכול להניח השלחן אצל פתח האולם ואמרינן בפרק קמא דזבחים בהולכה דאשכר לבטלה אין המחשבה פוסלת. ועוד נפקא מינה להא דאמרינן בהקומץ רבה הנכנס להיכל שלא בשעת עבודה סופג את הארבעים, ולענין פורשין בין האולם ולמזבח כדאיתא בפ' טרף בקלפי. (תוס' הרא"ש ס"ג עיונים ב.)

שיטה מקובצת

להכי לא כתיב ושבל בו'. וה"ת והילך ס"ל דלומר דלכתוב ושבל ולשתוך מולקת, והא דלעיל (לקמן) [לעיל] (דף ח.), דלומר שתהא קבלה בשם שחטת וגם דקבלה טעונה לפון (לקמן דף מח:). וי"ל דה"ק לכתוב תלמי ושבל עם ולקח: **עודה רבי שמעון בו'.** פריש"י דלאו תורת כו'. וקשה דלמרינן לקמן (דף סג.) שלמים שנתחנן בהיכל כשרים וכו' משום שלא יסו טופל תמול מן העיקר ולא פסלינן משום דלאו תורת מלרפת, ועוד דלמרינן התם עובד תדם עבודת רבו במקום רבו, משמע דאפיי הוי תורת מלרפת. לכך נ"ל דשאני למוני דטעמא משום דתטאת טעונה לפון ובהיכל לא הוי לפון, דאפילו למ"ד (לקמן דף כ.) בין האולם ולמזבח קרוי לפון מודה למניית התליפות ואילך לא הוי לפון וכ"ש בהיכל שלמים) [שמחיצות] דהיכל מפסקת: **ושאבר ר'.** שמעון וכו'. וקס"ד דשלא לשמן נמי ליתנהו כלל מלמים, ולכך פריך נרים לקת. ומשני דמודה לפסול לף מן לזמנו מק"ו, ושלא לשמו אית ליה דמודה בה כ"ש. וה"ק דהוי מלי למימר מן העיקר בשלא לשמן דקיימין [ולא] בפיגול, אלא דמוקב למרך לדבריו לף כתן למנו דקפריך ליה מודה כ"ש לף הוא פסול: **א"ר יוסי בר' חנינא.** עי' תוס' לקמן דף קד ע"ב [ד"ה לף]: **ואיבעית אימא הקישא הוא.** עיין תוס' מנחות דף עט ע"ל [ד"ה והלר]: **בעי מינה מרב חסדא.** פי' שאתר לו למוני' שיטתו מרב חסדא: תוד"ה ומה וכו' ויש לומר דאי הוה פריך הכי הוה עביר ק"ו משנוני בעלים. שתיו בד' עבודות כדין פיגול. וה"ת מ"מ מיכא למיפרך מה לשינוי בעלים שכן פוסל בזריקה עלמה, תאתר בפיגול שתיו [אלא] לפן מחשב מעבודה לעבודה. ותירל הר"מ דעבדינן ק"ו ממקום, ומה מקום כגון אלמים דשלא לשמן לא פסל בהו מון לזמנו פסול בהו, מקום

עו א מיי' פ"ט מהל' פיגול הלכה ג ופ"ל מהלכות פסולי המוקדשין הלכה ט ופ"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכה ח ופ"ג מהלכות תמידין ומוספין הלכה ז סמג לאוין עג:

עז ב מיי' פ"ט מהל' פיגול הלכה טו ופ"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכה ז סמג לאוין עג:

שלישי. אם תאכל יאכל מאבר זבח השלמים ביום השלישי, ומוקי לה תנא לקמן בפרק בית שמאי בשעת עבודה לפחות מזמנו ביום השלישי הכתוב מדבר: **זה חוץ לזמנו.** דשלמי חוץ לזמן פיגול אלמים שלמים הוא: **דכתיב בשריה.** דכתיב בקריה קודש יהיה קדש יתרלה הוא לרבות חוץ למקומו, ומפתבת לחמתבת חוץ למקומו מוקמינן לה ולא ממחשבת שאר פסולת כגון לשפוך דמו על הרלפה או ע"מ לערבו בדם הפסולין, דדמי לחוץ לזמנו ממרבי בהאי קרא, ומחשבת שחיטה ומתנות ג' ג"כ פסולין דלא כתיב בהו בשריה: **ויזרקו הכהנים את דמו.** מיכא של שתיטים שהם זריס שחזור וקבול דהא מיד הכהן המקבל והוליכו אל המזבח (יומא מט.):

[גמרא ואבע"א הקישא הוא. עי' לקמן דף ג ע"ב]: רש"י ד"ה שא"א לבטלה דלאו אורח ארעא. ע' לקמן סג ע"ב תוס' ד"ה שבן: תום' ד"ה ומה וכו' או בזריקה לחודיה. היינו דבפ"ק פוסל בזוק בשם מחלים אבל בפיגול אינו פוסל אלא במחשב בשעת עיון לאכול או להקטיר למחר אבל לא בזוק בשביל מחר. אבל קשה דמה תירלו דבשלה לשמן יוכיח הא בשלה לשמו ממש אלא בשלה לשמן ג"כ הכי הוא דפוסל בזוק ופ"ק דקיימין מה שפוסלים בזריקה לאוקה. אבל מחשב שעתיד לזרוק בשמן ג"כ פסול אלא דלא מלינו בשלה לשמן יוכיח הא בשלה לשמו ממש. אבל קשה דמה תירלו דב